



INFORMATIONSBLAD

Nummer 3 2023 Waggeryds Museiförening

HEMVÄNDARDAG

Lördagen 26 augusti kl. 10.00 – 14.00

Vaggerydsprofiler i trä

Utställning med Roger Randows ”trägubbar”

Musik av blåsensemble som spelar ur

Musikkåren Götas repertoar kl 10:30 och 12.00

**Bokförsäljning Lotterier Kaffe o ostkaka
Välkommen!**

Waggeryds Museiförening



ROGER RANDOW – EN SNIDARE

Roger är en genuin Vaggerydsbo. Han växte upp i en barnrik familj på Södergatan nära Riksbygget. Efter flera år på Hermers möbelfabrik läste han vidare på Värnamo Folkhögskola och tog sig in på slöjdlärlinjen i Linköping. Som nybliven slöjdlärling fick Roger anställning i Svenarum och senare i Vaggeryd där han blev kvar till sin pensionering i våras. Vid sidan av sitt arbete som slöjdlärling har Roger under alla år upprätthållit bildhuggetraditionen i Vaggeryd. I sin verkstad har han snidat och laborerat med trä och många vackra konstverk har här skapats och sålts.

Roger berättar:

Som barn på 60-talet lekte vi mycket ute. Det var inga vuxna som la till rätta våra lekar utan vi fick sysselsätta oss själva med det som stod till buds. Tidigt fick jag en kniv i min hand och täljde gärna på grenar och trästycken. Vi bodde granne med Gustav Lunnevad som var en skicklig bildhuggare och träkonstnär. Genom det upplysta källarfönstret tittade jag ofta ned i hans verkstad och såg hur han arbetade vid sin bildhuggarbänk. Jag visste vad han höll på med för Gustavs skulpturer var kända. Hans hästar, älgar, fåglar och andra djur fanns i många Vaggerydshem.

Det såg spännande och intressant ut så jag tog mod till mig och knackade på hos Gustav och blev vänligt mottagen. Han visade och berättade om sitt arbete och så undrade han om jag vill försöka själv. Jag fick ett kasserat ämne, en vass kniv och en sittplats på en hög pall.



Där fick jag sitta och försöka göra något vackert med kniven. När jag tröttnade sa han – *Då lägger vi träbiten och kniven på hyllan här så kan du fortsätta nästa gång du kommer.* Mitt första verk, om jag minns rätt, var en påsktupp gjord efter Gustavs förebild - en sådan som han sålde till Hemslöjden i Jönköping.

Efter hand fick jag lära mig att arbeta på riktigt med bildhuggarjärn. Gustav lärde mig att välja rätt virke och hur jag med bandsågen grovt kunde forma trästycket som skulle bli en häst. För att få rätt karaktär visade han mig på hästens kroppsform och muskelspel. Svans, man och hovskägg var avgörande detaljer. Min första häst blev inte bra, det blev en passgångare. - *Det är första gången jag ser en häst som passgångare, påpekade Gustav, så går inte en häst.*

Gustav och jag blev mycket goda vänner. Jag fick komma och gå som en son i huset och på det viset fick jag full tillgång till hans verkstad. När jag var klar med slöjdläroutbildningen ökade mitt intresse för bildhuggeri. Jag köpte en sats riktiga bildhuggarjärn av bröderna Svensson och frågade Gustav om han ville finslipa de nya järnen. - *Jag ska slipa ett av järnen och visa dig hur man gör sen måste du lära dig själv,* svarade Gustav, *en bildhuggare ska kunna slipa sina egna järn.*

I källaren där jag bodde inredde jag en egen liten verkstad och senare när jag bildat familj och köpt hus på Torsbo kunde jag utrusta en komplett verkstad i garaget. Jag har fått överta Gustavs modeller och på det viset kunnat fortsätta att tillverka hans hästar, älgar och fåglar.

När Gunnar Johansson skulle fylla 40 år blev jag tillfrågad om jag kunde göra en ”gubbe” som liknade honom. En lång och smal skulle det vara med keps som satt på snedden. Jag lyckades tydligen bra för Gunnar blev glad och jag blev uppmuntrad att fortsätta med nya. Med tiden har det blivit cirka 30 trägubbar. Alla från Vaggeryd och samtida med mig.

På Hemvändardagen lördagen 26 augusti visar jag mina ”gubbar” i Magnisa stuga. I samlingen som består av kända profiler och original kan utöver Gunnar Johansson nämnas ”Meken”, Gunnar Wahrenberg, Kåre Boberg, Toni Gustafsson, ”Kolla” Almqvist, Björn Eriksson, ”Tjaback”, Ernst ”Bryggarn” och John ”Grynkorv”.



Åtta av de cirka 30 figurer som Roger visar på Hemvändardagen

MUSEIFÖRENINGENS NAMNFÖRSLAG ANTOGS

Namnsättning av kvartersmark och gator, vid Östra strand.

Området består av storskogen barrskog, mest tall och är högt beläget över Hjortsjön som gräns åt väster. Inga arkeologiska fyndigheter utöver kolbottnar och rester av kolarkojor har påträffats

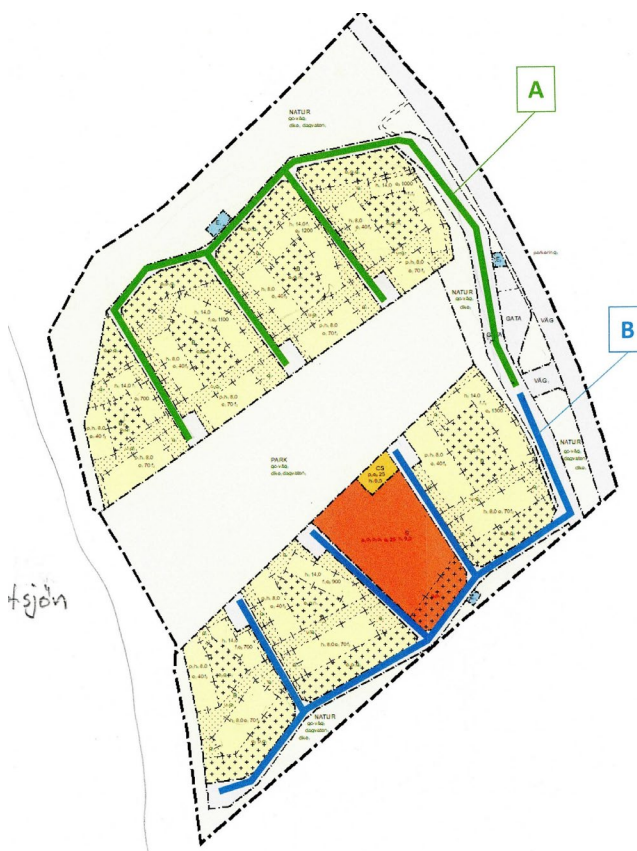
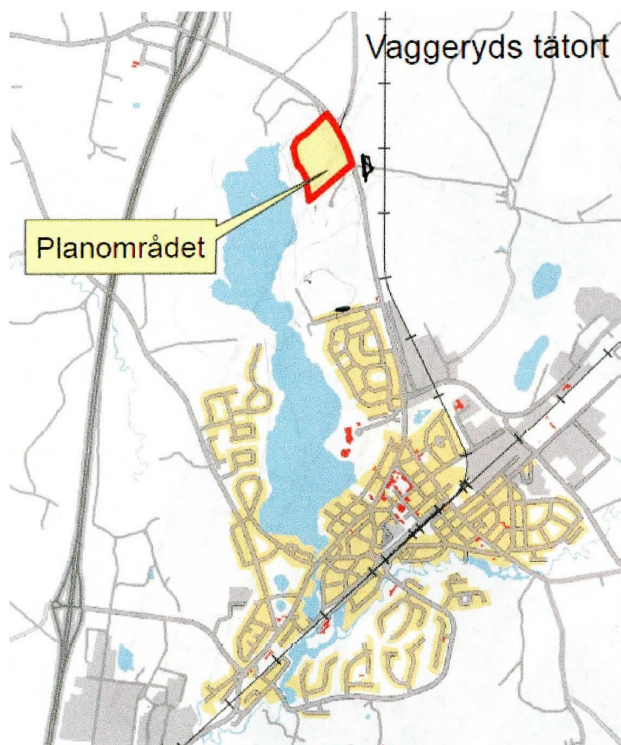
Museiföreningen tycker att storskogen och Hjortsjön är goda utgångspunkter för namnsättningen.

I Ortnamnsrådets handledning "Ortnamn och namnvård – god ortnamnsred" uppmanas namnsättare att om möjligt välja andra efterleder än -väg och -gata. Som exempel föreslås -backen, -kroken och -slingan. Andra efterleder kan vara -stigen, och -gången som i Nådstigen och Framgången i Vaggeryd. En annan rekommendation är att utgå från något som kännetecknar platsen /området när man skapar en namnkategori och gärna att gator och kvarter ryms i samma kategori.

De två vägarna på Östra strand är speciella i sin utformning och fullt tänkbara efterleder kan vara -kroken och -ringen.

Waggeryds Museiförening föreslår att väg A ges namnet **Årsringen** inspirerat av storskogens åldriga träd och gatans ringformiga karaktär. Kvarteren ges namnen **Hygget, Stubben, Stocken och Kotten**.

Väg B ges namnet **Metkroken** inspirerat av närheten till Hjortsjön och gatans karaktär med krokar. Kvarteren ges namnen **Spöet, Reven, Flötet och Håven**.



Nytt bostadsområde på Östra strand

De nya gatorna Årsringen (A) och Metkroken (B)

Namnsättning av två nya gator inom Götafors industriområde

Området har sedan mer än 100 år präglats av verksamhet knuten till skogens produkter. Det började med Munksjö Sulfatfabrik 1904 och fortsatte med Waggeryds Cell, Wog Trä, Tenhults Impregneringsverk, Södra Wood med flera samt pelletstillverkning i många år. Virkesfabriken ej att förglömma. Nya värmeverket är också på gång inom området.

Det är rimligt att tänka sig att denna typ av verksamhet inom Götafors industriområde kommer att pågå under många år. Vi föreslår därför att de nya gatunamnen kopplas till skogens produkter. I området finns redan Pappersvägen.

Waggeryds Museiförening föreslår att de nya gatorna ges namnen **Timmervägen** och **Flisgatan**

STUGANS TRÄDGÅRD

Förnyelsearbetet med Magnisa stugas trädgård fortsätter under Bernt Magnussons ledning. Baksidan har fått en ny framtoning med en inbjudande och prydlig portal. Trädgårdsföreningen har även i år ordnat en vacker sommarrabatt på framsidan. Tack för alla goda insatser!



MAGNISA CAFÉ HÖSTEN 2023

Under hösten bjuder vi in till filmvisning i samband med våra tre söndagscaféer. Då visar vi nedkortade versioner av filmer från IOGT/NTO:s arkiv. Filmerna spelades in i slutet av 1980- och början av 1990-talet på Bäckalyckan. Vi börjar med en film om Vaggeryds möbelfabriker med Folke Carlsson, Sigfrid Sandberg, Martin Ader och Erik "Spader" Johansson.

Välkommen till Magnisa Café

Söndagen 24 september kl 15:00
Film om möbelfabriker i Vaggeryd

Söndagen 29 oktober kl 15:00
Film om skomakeri med bland andra
Gustav "Skomakare" Andersson

Söndagen 26 november kl 15:00
Filmen – Runt Hjortsjön med Yngve
Wallin



Det blir bättre och större bild vid höstens filmvisningar. Kenneth Lindelöf och Sven Nord monterar en ny permanent projektor.